

Fehér Csenge

A fekete ember fejszéről

Egy férfi sétál a vizek között, lúdtalpán a látóhatár peremén egyensúlyoz, egy férfi sétál a vizek között, kezében fejsze, ugyan mit akarhat? Földre lép és sárban jár a fekete lelkű fekete ember, torz árnyéka a vizek fölé görnyed, oda nézz, oda nézz, mindjárt belebújik a vízbe! Valamit megláthatott, a tóba markol a fekete férfi, ugyan mit akarhat?

A tükrök mezején minden csupa visszfény, minden csupa elmerülés és felbukkanás, minden elfolyó tükörcép: nem látom a fekete férfit, talán alászállt a vizekbe, s most is ott ül egy tó fenekén a fekete lelkű fekete ember, onnan bámulja a báránnyelűket. Fölúszhatna, de a fejszét nem engedi, engedd el a fejszét, fekete ember, mert megfulladsz! Minek kell neked fejsze, mit akarsz itt vágni, ahol fa sosem nőtt, ahol a madarak úgy ereszkednek a reszkető vízre, mint ahogy máshol a reszkető ágra, mit tudsz te erről a vidékről?

A fekete ember a mélységben kutat, fejszét belevágja a fekete iszapba, azzal húzza magát a tó fenekéről a tó partjához, hínárfonta fejét kidugja a vízből, bozontos szemöldöke iszapos egészen, ravasz a fekete ember és olyan a szeme, akár a kígyónak. Mit akar egy ilyen kígyószemű fajzat azzal a fejszével? Ki tudna egy ilyen embert szeretni?

A lányok, tó tükréről a madarak, felrebbentek előle, a vénlányok, kövek közül a békák, elugráltak előle, valamennyien kisiklottak a markából, akiket szerethetett volna. Egy-két gyermeke, ha volt, erőszakból és szégyen által fogantatott, mind vonítva elszaladt, mind visítva elszaladt előle, nem tapintott emberi bőrt már sok ideje a fekete ember, csak a balta nyelét érezte, meg az iszap ízét a nyelve alatt.

Hangyák másztak a fülébe, madarak tépázták a fekete ember haját, tavak mélysége húzta őt lefelé. Csak anyám könyörült meg rajta, aki minden éjjel csillanó testtel várta őt a tükrök mezején. Anyám tiszta volt és jó, anyám mélységeit senki sem ismerte, pikkelyekkel díszítette fel magát minden este és feltárta a fekete ember számára fullasztó szépségeit. Egy nap aztán belefáradt, hogy folyton a fekete ember arcát kell visszatükröznie, öregedni kezdett, megszikkadt, kiszáradt az anyám.

Néha látom még őt, ha behajlok a vizek fölé, olyankor sűrű haját kibontja és szomorú szemekkel néz reám, itt vagyok, anyám, mit akar apám a fejszével, kérdezem, de nem válaszol. Aztán eltűnik lassan, húsát elhordják a halak, csontját megeszi az iszap, melléből vízitök sarjad, haja helyett békanyál lebeg a tó vizén.

A fekete alak görnyedten jár a vizek fölött, kezében a fejszével, valamit megérez, valamit megragad, valamit látni vél. Ezer csillogó tallér vakítja őt a mezőn. A fekete ember a látóhatár peremén tapogatózik, nyelve a földet veri, néha felegyenesedik, fejszéjével olyankor a vízbe csap, nézem messziről, nézem, ahogy botorkál az apám. Hiába vagdossa a vizeket, hiába szeli le a madarak lábát, a békák fejét, én még itt vagyok, és a vizekben rejtőzve követem őt.

A latrok könyvéből

Az első prófétát hegyek bőfögték fel. Évtizedek óta nem látta a napvilágot, hunyorogva téblábolt a jégbefagyott nyárfaligetben. Gyomra puffadt volt a moháktól és férgektől, amelyeket a hegyek mélyén majszolt, karjai görbévé és aszottá váltak a sok imádkozástól, könyörgései megrekedtek a barlangokban, és önmaguknak felelgetve visszhangzottak. A próféta már rég nem várt válaszra. Letört magának egy jégcsapot, és azt szopogatta, mikor az Úr hangja megrázta az ágakat. Fagyott levelek csörgéséből hallotta ki az isteni sugallatot, jégcsapok zuhanása készítette sietésre az Úr akaratából. A próféta nem látott túl jól a vakondszemével, hatalmas tenyerével viszont kiválóan

tudott ázni. Mikor nagy menekülésében a harmadik fának is nekiszaladt, megelégette a dolgot, és belefúrta magát a dermedt földre, a gyökerek közé. Az Úr hiába hívogatta őt csöpögő cseppek zenéjével, hiába bocsátott rá gyomorszagató éhséget, a próféta nem mozdult. Az Úr akkor rettenetes jeges éjszakát bocsátott a reszkető nyárfaligetre. A próféta tagjai megdermedtek, színe kékbe fordult, keserves kínhalállal fagyott bele a földre. Mikor kitavaszkodott, és tagjai végre olvadni kezdtek, nem mert ellenkezni többet, arrafelé ázott, amerre az isteni sugallat vezette.

A második próféta nagyothallott, nem egészen értette meg az Úr szavát, így kezdetben egy teljesen másik irányba indult egy teljesen másik okból. Pulyái görcsös kis kezekkel kapaszkodva a lába szárába vonszoltatták magukat végig az országúton. A gyermekek aztán egyenként elmaradoztak, ki egy csillogó kő miatt, ki álomba zuhanva engedte el az atyai nadrágszárát, szétszéledtek a világban és benépesítették a földet. A próféta jött és ment, ujjal mutogattak rá a tárt ablakokból, kóborkutyák eredtek a nyomába, bolyongásairól pedig legendákat szóttek, mire végre megértette az Úr akaratát. Akkor már igen fáradt volt. Leült az árok partjára, és nem mozdult többet. Az Úr hiába gyújtott neki a láthatáron fáklyaként lobogó városokat, hogy utat mutasson. Hiába bocsátott kénes esőt a földre, hogy prófétáját odébb terelje, ő nem mozdult. Az Úr akkor hatalmas szélvészt küldött, amely felkapta őt, és oda röpítette, ahová éppen elrendelte azt az isteni akarat.

A harmadik próféta nem hitt az Úrban. A kereskedelembe hitt. Ráncai összeszaladtak az arcán, ahogy farkasszemet nézett a forrongó sivatagi hőséggel. Keménykötésű legény volt, a tevéket úgy terelgette pattogós ostorával, hogy zengett belé az egész sivatag. Az Úr hiába küldte rá az angyalait, hiába küldte rá az ördögeit, a prófétának az mind semmi volt, mind csak délibáb. Egyszer aztán egy sejk tévedt a sivatagba, aki rövid szemlélődés után igen jó pénzért felvásárolta a karavánt és a próféta minden ingóságát. Így aztán nem maradt semmije és senkije, magányosan vándorolt a sivatagban a zsáknyi aranyával. Ment, ment, mendegélt, aranyai hullottak a zsákból, kezdetben lehajolt értük, aztán már azt sem, a zsák kiürült, az aranyakat meg betemette a homok. Ment, ment, mendegélt a próféta, és annyira kezdte már unni, hogy a nappalt éjszaka követi, az éjszakát meg nappal, annyira unta már, hogy a jobb lábát a bal elé kell tennie, a balt meg a jobb elé, muszáj volt keresnie végre valami elfoglaltságot. Így hát hinni kezdett. És azontúl vakon eredt az isteni sugallat nyomába.

Lakott akkoriban Jeruzsálem városában egy tiszta életű menyecske, aki szemérme virágát számtalan réteg szoknya alatt rejtegette. Az isteni sugallat az ajtaja elé rendelte a prófétákat, akik illedelmesen bekopogtak, majd engedelmeskedve az Úr szavának sűrű bocsánatkérések közepette meghágták az asszonyt. Kilenc hónapra rá egy szép, fekete kislány született, aki markos legénnyé fejlődve tudomást szerzett anyja szégyenéről. Elindult hát, útközben követőket gyűjtve maga köré, s az éjszaka leple alatt meggyilkolták mind a három prófétát. Bűnei miatt megfeszítették a fiút a Koponyák hegyén. Anyja szégyenét nem feledve száját több ízben is elhagyták az istenkáromló szavak, mielőtt kínhalált szenvedett volna a kereszten.